

Партнёрськія адносіны як аснова ўзаемаадносін паміж членамі сям'і

Укладальнік: старшы выкладчык кафедры педагогікі і
псіхалогіі інклюзіўнай адукацыі Т.І. Юхнавец

Тэарэтычная аснова

- Работы П.Ф. Лесгафта (1884), І.А. Сікорскага (1908), А.Ф.Лазурскага (1917)
- «Формула партнёрства», тэрмін, уведзены і распрацаваны Е. Д. Праскуракавай.
- канцэпцыя сталай любові (Э. Фром)
- кліент - цэнтрыраваны падыход, які апісвае мадэль узаемаадносін і размеркавання адказнасці кліента і тэрапеўта (К. Роджерс, Р. Мэй);
- метадалогія тэрапіі залежнасцяў і асацыяльных паводзін.

Формула партнёрства

- ▶ павага - прызнанне каштоўнасці партнёра і яго думкі,
- ▶ цікавасць да партнёра,
- ▶ наяўнасць агульнай мэты,
- ▶ дыялог як форма кантакту,
- ▶ дагавор аб узаемадзеянні, які ўключае ў сябе:
  - разуменне і выкананне ўласных правоў і правоў партнёра,
  - падзел адказнасці - прыняцце на сябе адказнасці за свае дзеянні і дзеянні партнёра ў адносінах да сябе,
  - перадача адказнасці партнёру за яго і яго дзеянні

Павага

- ▶ прызнанне каштоўнасці і значнасці партнёра і яго думкі («ты важны і каштоўны», «тваё меркаванне важна»).

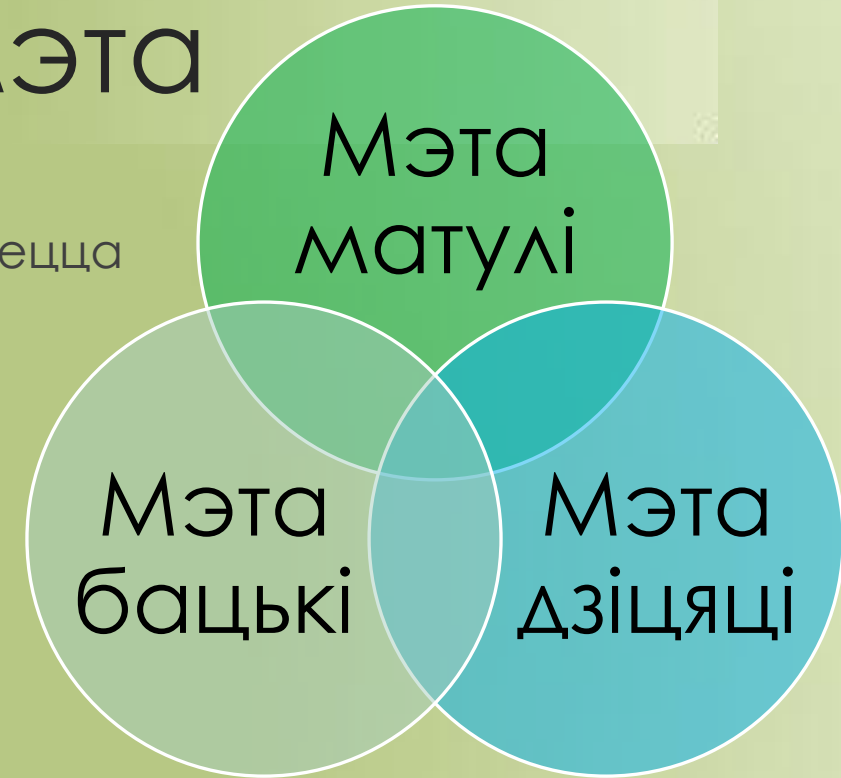

Цікавае

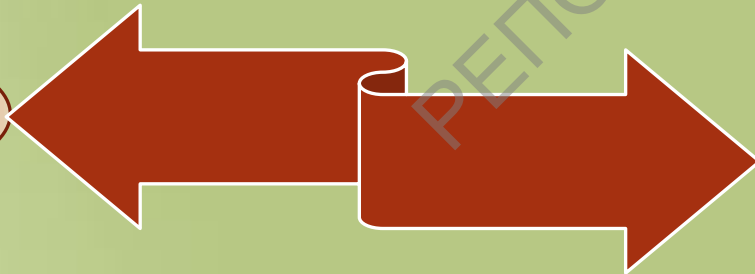
- дае магчымасць бачыць партнёра для пабудовы далейшых з ім адносін
- прысутнічае імкненне даведацца яго
- Даведацца патрэбнасці Іншага
- даведацца асаблівасці
- атрымаць максімум інфармацыі
- убачыць рэальнага чалавека ў дынаміцы
- Гатоўнасць даследаваць адносіны

Агульная мэта

- ▶ гэта поле, гэта прастора, у кантэксце якога адбываецца ўзаемадзеянне.
- ▶ гэта злучнае зв'язно ўзаемадзеяння
- ▶ сам прадмет ўзаемадзеяння

Мэта з бацькоў

Мэта дзіцяці

Кантакт і Дыялог

- Кантакт - гэта тое, што робіць рэальным ўзаемадзеянне партнёраў, дае магчымасць высветліць пазіцыю кожнага боку.
- Дыялог - гэта СУСТРЭЧА двух (і больш) партнёраў, магчымасць адкрыта абмеркаваць тое, што адбываецца, а значыць, па-сапраўднаму ўбачыць партнёра.

Пры адсутнасці дыялогу

- ▶ маўчанне, пазбяганне зносін («навошта казаць: гэта не так важна ці ўсё бескарысна»);
- ▶ тэлепатыя («партнёр сам павінен здагадацца, што мне трэба», «гэта само сабой разумееш і ўсім даўно вядома як неабходна паступаць»);
- ▶ Указ дырэктыва («ідзі і зрабі», «у цябе будуць такія абавязкі, праўда, ты згодзен»);
- ▶ дэманстрацыя свайго незадаволенасці («пасля маіх слёз партнёру адразу стане зразумела, як мне не хапае ўвагі»);
- ▶ намёкі («калі мы толькі пазнаёміліся, ты быў такім уважлівым ...»);
- ▶ два паралельных маналогу;
- ▶ выкарыстанне трэцяй партыі («пайсці скажы бацьку, каб ён ...»);
- ▶ папрокі і крытыка партнёра («вечна ты не прыбіраеш за сабой»).

Прычыны пазбягання дыялогу

- Адсутнасць уменні будаваць дыялог
  - стэрэатыпы
  - страхі
  - крыўды
  - навучаная бездапаможнасць
- РЕПОЗИТОРИЙ БГУ

Дагавор

- ▶ прапісвае прадмет дагавора,
- ▶ правы
- ▶ абавязкі бакоў, якія яго складаюць,
- ▶ тэрміны выканання ўзятых абавязацельстваў,
- ▶ санкцыі ў выпадку невыканання бакамі дамоўленасці або спосабы кампенсацыі.

Правы

- ▶ гэта складанае шматстаяная з'ява, якая характарызуе сістэму грамадскіх адносін.
- ▶ сукупнасць якая прызнаецца ў дадзеным грамадстве і забяспечаных афіцыйнай абаронай нарматываў роўнасці і справядлівасці, якія рэгулююць барацьбу і ўзгадненне свабодных воляў ў іх узаемаадносінах адзін да аднаго.
- ▶ гэта нешта неад'емнае, якое належыць індывіду, то, чым ён можа свабодна распарадзіцца без умяшальніцтва з боку.

У працэсе псіхалагічнай працы ў якасці базавых правоў разглядаюцца такія правы, як:

- права быць сабой,
  - права на ўласнае меркаванне і ўласны выбар,
  - права на псіхалагічную і фізічную бяспеку,
  - права на інфармацыю,
  - права на павагу,
  - права прасіць аб дапамозе,
  - права атрымліваць клопат
  - атрымліваць прызнанне
  - і г.д.
- РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Праблемы, звязаныя з захаваннем і рэалізацыяй правоў:

- ▶ няроўнае размеркаванне правоў у адносінах
- ▶ прызнанне ўласных правоў, але немагчымасць іх выкарыстання
- ▶ няўменне заяўляць пра свае правы і абвінавачванне партнёра за іх невыкананне
- ▶ адмаўленне наяўнасці ў сябе большасці правоў
- ▶ непрызнанне / невыкананне большасці правоў партнёра
- ▶ рэалізацыя раней ушчэмленых правоў у гіперкомпенсаваным варыянце.

Адказнасць за сябе і свае дзеянні

- гэта гатоўнасць трымаць адказ за прынятыя на сябе абавязацельствы, адна з найважнейшых характарыстык сталай асобы.

Адказнасць магчымая тады, калі:

- ёсць магчымасць выбару
- ёсць прагноз наступстваў таго ці іншага паводзін як для сябе, так і для навакольных,
- ёсць магчымасць прыняцця самастойнага рашэння і здзяйснення пэўных дзеянняў (або бяздзейнасці)
- ёсць самастойнае прыняцце як пазітыўных так і негатыўных наступстваў зробленага выбару.

Асноўныя праблемы адказных
адносін:

- ЗВЫШАДКАЗНАСЦЬ
- БЕЗАДКАЗНАСЦЬ

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Звышадказнасць –

- гэта гатоўнасць прымаць на сябе тую адказнасць, якую павінен несці іншы чалавек і прыпісванне сабе ўсёй паўнаты адказнасці за адносіны з партнёрам

Безадказнасць –

- **непрыняцце адказнасці як за сябе і сваё жыццё, так і за пабудова адносін.**

Формула партнёрства - схема

- гэта зручная,
  - эфектыўная
  - Практычная
- для аналізу сямейнай сітуацыі;
- разумення стратэгіі і тактыкі працы з рознымі праблемамі,
- якія перашкаджаюць пабудове партнёрскіх адносін у сям'і.

Дзякуй за ўвагу

